

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-1225/19-L

Název	Základní umělecká škola, Česká Lípa, Arbesova 2077, příspěvková organizace
Sídlo	Arbesova 2077, 470 01 Česká Lípa
E-mail	skola@zuscl.cz
IČ	62237021
Identifikátor	600075117
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Marek Kučera, DiS.
Zřizovatel	Město Česká Lípa
Místo inspekční činnosti	Arbesova 2077, 470 01 Česká Lípa
Termín inspekční činnosti	20. 1. 2020 – 23. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Česká Lípa, Arbesova 2077, příspěvková organizace (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, kterou získala v roce 1995. Statutárním orgánem je ředitel školy jmenovaný podle platných předpisů. ZUŠ poskytuje základní vzdělávání v uměleckém oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Ve všech čtyřech uměleckých oborech organizuje studium v přípravném studiu, v základním studiu I. a II. stupně, v základním studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin (pro nejtalentovanější žáky, kteří se připravují k dalšímu studiu na středních a vysokých uměleckých školách) a ve studiu pro dospělé.

V aktuálním školním roce se ve škole vzdělává 938 žáků, čímž je nejvyšší povolený počet žáků naplněn na 94 %. Počet vzdělávaných žáků se dlouhodobě udržuje těsně pod hranici kapacity a možností školy. Vzdělávací a výchovné záměry školy jsou dané školním vzdělávacím programem. Informace o vzdělávací nabídce, aktivitách a prezentaci školy na veřejnosti a další údaje jsou dostupné na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola jasně nastavila pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti v souladu s právními předpisy a koncepcí rozvoje školy. Ředitel školy systematicky vyhodnocuje stav ve všech důležitých oblastech pedagogických procesů i v řízení. Má dobrý přehled o aktuální situaci v subjektu, na základě kterého stanovuje priority a kroky k dosažení vytyčených cílů. Ty jsou v souladu s trendy ve vzdělávání, se společenskou poptávkou i s rozvojovými dokumenty zřizovatele. Škola plní roční plán, který tvoří ředitel školy se svými zástupci. Poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada tvořená všemi pedagogickými pracovníky a umělecká rada školy, jejímiž členy jsou vedoucí jednotlivých předmětových komisí. Přínosná pro zkvalitnění vzdělávacího procesu je také hospitační činnost ředitele školy a jeho zástupců. Předložené záznamy z hospitační činnosti dokládají, že vedení ZUŠ upřednostňuje pozitivní zpětnou vazbu spojenou s motivací učitelů, s důrazem na vyvozování závěrů z hospitačních a metodických doporučení pro další profesní rozvoj pedagogů. Kvalita výuky je posuzována podle transparentních kritérií hodnocení hospitační činnosti. Ředitel školy vykonává kontrolní činnosti rovněž přímou účastí na zkouškách, koncertech a vystoupeních žáků. Kontrolní systém je funkční a přináší řediteli školy potřebnou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacího procesu.

Platný školní vzdělávací program (dále „ŠVP“) je zpracován přehledně, má požadovanou strukturu i obsah a důsledně vychází z Rámcového vzdělávacího plánu pro základní umělecké vzdělávání. Jako celek je dokument funkční a dává škole prostor pro naplňování jejích cílů. Pozitivně lze vnímat fakt, že škola se věnuje popisu školních (ročníkových) výstupů nad rámec povinného obsahu. Precizovány jsou například školní výstupy komorní hry pro jednotlivá studijní zaměření instrumentální výuky, stejně jako jsou vypracovány dvě varianty školních výstupů studia na II. stupni hudebního oboru (pro žáky navazující na studium I. stupně a pro začátečníky ve věku od 14 let).

Škola má příznivé personální podmínky. Výuku aktuálně zajišťuje 36 pedagogických pracovníků včetně vedení. Odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost (včetně externistů) v přepočtených úvazcích je 29,5 plně kvalifikovaných, bez odborné kvalifikace 0,5. Jedna vyučující si zvyšuje kvalifikaci studiem na konzervatoři (6. ročník) a jeden vyučující má kvalifikaci uznanou ředitelem školy na základě umělecké praxe. Pedagogičtí pracovníci spolupracují s profesionálními umělci, orchestry nebo jsou jinak umělecky činní. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které se v minulém

období zaměřilo především na využití nových metod, forem a inovací ve výuce v hudebním a výtvarném oboru, na improvizaci ve výuce, Jazzový seminář, celostátní setkání učitelů souborové a orchestrální hry, celostátní setkání učitelů výtvarných oborů ZUŠ, dramatickou výchovu ve škole aj. Výběr seminářů plně pokrývá potřeby školy a přispívá k prohlubování odborné kvalifikace vyučujících ve všech uměleckých oborech.

Mezi nejvýznamnější partnery školy patří kromě jejího zřizovatele a zákonných zástupců žáků také prestižní domácí i zahraniční umělecké osobnosti, základní a střední školy v regionu a významná kulturní střediska. Partnerská spolupráce příkladným způsobem podporuje naplňování výchovných a vzdělávacích strategií stanovených školním vzdělávacím programem.

Budova základní umělecké školy poskytuje vhodné podmínky pro účely výuky. Kromě učeben a odborných pracoven disponuje koncertními a tanečními sály a výstavními prostory, ve kterých se žáci a další amatérští i profesionální umělci prezentují. Vstup do školy je zajištěn proti vniknutí nepovolaných osob. Žáci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování a ochraně zdraví ve škole i při mimoškolních činnostech. Škola přistupuje zodpovědně k identifikaci a odstraňování rizik.

Vedení školy získalo finanční prostředky z projektu Evropské unie, což přispívá k účasti pedagogů na dalším vzdělávání, podporuje spolupráci s uměleckými odborníky a umožňuje organizování vzdělávacích aktivit. Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání přispěly také finanční prostředky získané v rámci hospodářské činnosti z půjčování hudebních nástrojů a za pronájem prostor.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve sledované výuce hudebního oboru provázela vstřícná a nekonfliktní atmosféra. Učitelé prostřednictvím vhodně volených metod práce žáky motivovali a respektovali přitom jejich individuální potřeby i aktuální úroveň dovedností. Nároky v průběhu vyučovacích hodin nepřekračovaly ročníkové (školní) výstupy uvedené v platném ŠVP. Po odborné i metodické stránce byla výuka vedena bez zjevných chyb a nedostatků, pokyny učitelů byly srozumitelné, jasné a terminologicky správné. Ve všech navštívených hodinách se vždy úspěšně podařilo navázat na probírané učivo a dosáhnout dílčího pokroku.

Struktura sledovaných vyučovací hodin se dá označit za tradiční. Učitelé instrumentální výuky se věnovali nácvičování a procvičování stupnic, akordů, případně souvisejících přípravných cvičení. Následovala práce s instruktivními skladbami a přednesovým materiálem, přičemž jeho výběr představuje obvykle dostupné a využívané tituly. Přínosná byla pozornost učitelů zaměřená na čistotu a kvalitu tónu. Detailně pracovali s tvořením tónu a dbali zejména na správnou dechovou techniku, k níž využívají moderních metod ve výuce. Mezi vysoce kvalitní hodiny patřila výuka hry na saxofon, která byla postavena na výborných teoretických znalostech žákyně, byl jí dán prostor pro inventivní přístup při hře, její aktivita spočívala i ve vlastním a osobitě vyjádření napětí a dynamiky v hraných skladbách. V hodině panovala atmosféra vzájemné spolupráce, důvěry a respektu. V hodinách vyučující často využívali znalosti a zkušenosti žáků např. z hudební nauky nebo hudebních forem. S přihlédnutím k náročnosti hry učitelé respektovali fyzické a psychické potřeby žáků, dokázali citlivě přizpůsobit tempo práce jejich možnostem a momentální situaci. Metoda drilu a mechanického učení se vyskytla ojediněle. Na konci hodin učitelé v malé míře vyhodnocovali splnění vzdělávacího cíle. Minimálně se vyskytlo sebehodnocení a sebereflexe žáků. Málo byla využívána dostupná didaktická technika.

Žákům hudebního oboru je nabízena mimořádně široká škála souborové hry, proto část náplně hodin bývá využívána právě k této činnosti a je pro žáky skvělou motivací. Jedna z hospitací byla provedena i v Komorním symfonickém orchestru. Tento soubor je každoročně doplňován novými žáky ZUŠ, kteří již zvládli základy hry na své nástroje a nemají zatím zkušenosti se souborovou hrou. Orchester vystupuje na akcích a koncertech ZUŠ, spolupracuje s významnými umělci, účastní se koncertů u nás i v zahraničí.

Výuku povinně volitelného předmětu sborový zpěv škola využívá jako aktivitu pro realizaci kolektivní interpretace u studijních zaměření, kde to umožňují očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu. Pozoruhodná byla práce učitele sólového zpěvu, který přes své výrazně odlišné profesní žánrové zaměření dokázal kvalifikovaně pracovat s žáky s preferencemi v populárním zpěvu. Pan učitel své metody dokázal profesionálně přizpůsobit požadovanému stylu a vyučovací hodina byla pro žáky přínosná a atraktivní.

Ve výtvarném oboru byly všechny sledované hodiny realizovány v souladu se ŠVP příslušného uměleckého oboru. Přestože se jednalo o kolektivní výuku (plošná i prostorová tvorba) učitelé se dokázali efektivně a s velkou mírou empatie věnovat všem žákům. Jako pozitivní se jevílo heterogenní složení třídy vzhledem k věku jednotlivých žáků. Výhodou byla možnost vzájemné spolupráce a pomoci mezi žáky rozdílného věku. Žáci pod dohledem svých pedagogů pracovali s vhodnými a motivačními pomůckami i správně zvolenými ochrannými pomůckami. Vlastní tvorba žáků byla učiteli pouze mírně korigována. Cíle vyučovacích hodin byly transparentně nastaveny pro všechny žáky, v průběhu lekcí plně realizovány a v závěru vyučovacích bloků hodnoceny učitelem, někdy i samotnými žáky.

Navštívené hodiny tanečního oboru probíhaly v tanečním sále s velkoplošnými zrcadly, byly profesionálně vedené. Učitelka často využívala vlastního příkladu k provedení jednotlivých pohybových prvků i složitějších kreací, průběžně podporovala správné držení těla tanečnic, využívala kontinuální zpětnou vazbu, vhodně začlenila relaxaci a motivační hodnocení. Žákyně byly vedeny k tomu, aby předvedly gymnastické prvky či nastudované pohybové kreace v různých vazbách a dokázaly odpovídajícím způsobem reagovat na hudební doprovod. Délka vyučovacích bloků (2 a ½ hodiny) však byla pro sledovanou skupinu žákyň poměrně dlouhá, vhodnější by bylo organizačně upravit taneční lekce do dvou dnů.

Ve sledované výuce literárně dramatického oboru byla u žáků učitelkou cíleně rozvíjena tvůrčí fantazie. Žáci v daném časovém úseku měli za úkol při stanovených kritériích vytvořit krátký literární útvar – pohádku. Při její tvorbě byli vedeni k dodržení jednotlivých částí charakteristických pro tento druh literární tvorby. V závěru hodiny svoji práci prezentovali před spolužáky, diskutovali o ní a hodnotili ji.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy a pedagogové průběžně uplatňují sdílený systém k získávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání každého žáka a sledování jejich vzdělávacích pokroků. Tento systém je vhodně nastaven vzhledem k podmínkám školy a potřebám žáků a umožňuje škole podávat objektivní informace o výsledcích a pokroku všech skupin žáků. Škola má dlouhodobě zavedený funkční systém pro zjišťování úspěšnosti svých absolventů, získané poznatky dokáže efektivně využít pro svůj další rozvoj.

Dosahované vzdělávací výsledky většiny žáků jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaných vzdělávacích programů. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích pravidelně informováni. Více jak 94 % žáků dosahuje pravidelně prospěchu s vyznamenáním. Vedení školy i pedagogové podporují aktivity zaměřené na sociální, občanský a osobnostní rozvoj žáků. Žáci jsou vedeni k účtě k uměleckým a kulturním hodnotám a aktivnímu podílení se

na jejich zachování a předávání. Žáci školy jsou schopni získané kompetence v průběhu vzdělávání prokázat a škola dosahované výsledky vyhodnocuje a oceňuje. Při přijímání škola respektuje právní předpisy, uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání a nastavuje spravedlivé prostředí, které se vyznačuje maximální vstřícností ke všem uchazečům. ZUŠ poskytuje specifickou podporu všem žákům, kteří ji potřebují, a individuálně je zohledňuje. Pedagogové školy přistupují ke každému žákovi s respektem a snaží se vytvořit pro každého rovné příležitosti k jeho zapojení do kolektivu ostatních žáků, podporují rozvoj individuálního potenciálu každého jednotlivce. Usilují o to, aby většina školních akcí a aktivit byla přístupná všem žákům. Škola má několik hudebních těles a menších komorních seskupení, ve kterých žáci získávají hudební zkušenosti v oblasti kolektivní hudební praxe. ZUŠ vznik a činnost těchto těles cíleně a systematicky podporuje.

Škola informuje o výsledcích vzdělávání, o pořádaných akcích a své činnosti. Je otevřená nejen zákonným zástupcům žáků, ale také široké veřejnosti a dalším partnerům, pro které jsou žáky školy organizována vystoupení typu koncertů, přehlídek a výstav výtvarných prací. Pod záštitou města a zřizovatele zajišťuje škola hudební akce k významným výročím. S ostatními základními uměleckými školami v okrese se podílí na společných akcích, např. „ZUŠTOUR“. Každoročně se účastní akcí na Českolipsku jako je Majáles, městské slavnosti, Muzejní noc, Mezinárodního festivalu „Lípa Musica“, projektu „Má to smysl“. Sama mimo jiné pořádá také soutěž v populárním zpěvu „Českolipská pěnice“, pro děti ve spolupráci s rodiči „Putování za houslovým klíčem“. Každoročně organizuje pro potenciální zájemce „Týden otevřených dveří“, výchovné koncerty v rámci akce „ZUŠBERK“, třídní koncerty žáků a koncerty absolventské.

Škola díky cílevědomé práci s talentovanými žáky průřezem všemi uměleckými obory dosahuje významná ocenění a umístění nejen v soutěžích v rámci regionu, ale také v celorepublikovém měřítku. Důkazem toho jsou postupy žáků do krajských kol soutěží v posledních několika letech a přední umístění (především žáků hudebního oboru) i v ústředních kolech soutěží pořádaných MŠMT.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pokračuje v pozitivním vývoji zaznamenaném při předcházející inspekční činnosti. Ke zkvalitnění došlo v personální oblasti, ve výsledcích vzdělávání žáků a jejich prezentaci na veřejnosti.

Silné stránky

- Četná hospitační činnost ředitele školy ve všech uměleckých oborech,
- cíleně zaměřené další vzdělávání pedagogických pracovníků na inovativní metody a formy práce včetně workshopů v jednotlivých uměleckých oborech,
- podporovaná souborová činnost, aktualizovaná prezentace žakovských prací výtvarného oboru v prostorách školy,
- úspěšnost žáků při reprezentaci školy na krajské a mezinárodní úrovni.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Minimální využívání sebehodnocení a sebereflexe, vrstevnického hodnocení v kolektivní výuce,
- v malé míře vyhodnocování splnění vzdělávacího cíle hodin,

- nízké využití didaktických technologií ve výuce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V rámci používaných strategií se více zaměřit na podporu sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků v průběhu výuky.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny čj. MUCL/109279/2013 ze dne 28. 11. 2013, Dodatek č. 1 ze dne 18. 9. 2019
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení - aktuální údaje o základní umělecké škole [online: 17. 1. 2020, <http://rejskol.msmt.cz/>]
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele ZUŠ Česká Lípa čj. MUCL/66086/2018 ze dne 18. 6. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
4. Výkaz o základní umělecké škole S 24-01 podle stavu k 30. 9. 2019
5. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Česká Lípa, s platností od 3. 9. 2012
6. Školní řád s pravidly pro hodnocení žáků, platný od 2. 9. 2019
7. Provozní řád školy z 1. 9. 2015
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019 z 25. 10. 2019
9. Hospitační záznamy ve školním roce 2018/19 a 2019/20
10. Plán DVPP ve školním roce 2019/2020
11. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2019/2020 s prezenčními listinami
12. Kniha úrazů
13. Rozvrhy hodin všech vyučujících ve všech oborech ve školním roce 2019/2020
14. Elektronické třídní knihy vedené pro školní rok 2019/2020
15. Výpis z třídní knihy pro kolektivní výuku – KSO (papírově) ke dni 22. 1. 2020
16. Matrika (elektronicky) – vzorek
17. „Žákovské sešity“ žáků – vzorek
18. Personální dokumentace o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků v ZUŠ a DVPP
19. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení finančních podmínek školy a bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
20. Webové stránky školy na adrese <https://www.zuscl.cz>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Mgr. Helena Krasnická, přizvaná osoba –
odborník na základní umělecké vzdělávání

Mgr. Vít Rakušan, přizvaná osoba –
odborník na základní umělecké vzdělávání

Bc. Ivana Kolářová, kontrolní pracovnice

V Liberci 11. 2. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Marek Kučera, DiS.,

ředitel školy

V